

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/50/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016200589
Dátum vydania rozhodnutia: 27.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016200589.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeniča, v právnej veci navrhovateľa T. A., t. č. bydliskom v W. X - R., D. X/XX, Č. T., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/35/2016-44, zo dňa 20.12.2016, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/35/2016-44 zo dňa 20.12.2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd potvrdil napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 26.09.2014, ktorým priznala navrhovateľovi podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a podľa článku 52 ods. 1 písm. b/ nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia od 11.03.2014 invalidný dôchodok v sume 30,20 € mesačne. Neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa bol posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky a ústredia (Trnava a Košice) zo dňa 16.09.2015, 29.02.2016 a 31.03.2016. Posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru, že u navrhovateľa sa jedná o bolesť chrbta bez známkov koreňového dráždenia, bez motorického deficitu so zaradením do kapitoly XV., oddiel E, položka 3, písm. b/ podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z., s mierou poklesu 35 %, čo je horná hranica rozpätia s navýšením o 10 % pre obezitu bez komplikácií. Posudkoví lekári po preskúmaní všetkých doložených lekárskeho nálezov zhodne určili dátum vzniku invalidity 11.03.2014 s odôvodnením, že pre skorší dátum nie sú v spise dostatočné podklady.

Krajský súd dospel k záveru, že zdravotný stav navrhovateľa nie je zhoršený na úroveň invalidity vyššej

než 45 %. Posudky posudkových lekárov sú podľa krajského súdu dostatočné a presvedčivé, nevyvolávajú pochybnosti o tom, že by komplexne nezhodnotili zdravotný stav navrhovateľa.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd zohľadnil čestné prehlásenie pre potreby konania o invalidný dôchodok, zohľadnil predložené listiny o jeho zdravotnom stave z roku 2009 zrejme pre určenie skoršieho dátumu invalidity (16.02.2009).

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ v odvolaní, nepovažovala za opodstatnené. Upozornila na to, že na posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Odporkyňa poukázala na povinnosť preukázať skutočnosť rozhodujúcu na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Pochybnosti navrhovateľa o nesprávnom posúdení jeho zdravotného stavu odporkyňa považuje za nedôvodné a vyvolané jeho subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nakoľko navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by bolo dôvodné zmeniť dátum vzniku jeho invalidity k 11.03.2014, uvedený dátum považuje za zákonný.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“). V zmysle § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Kľúčovou otázkou vo veci bolo posúdenie, či odporkyňa a krajský súd správne vyhodnotili lekárske posudky posudkových lekárov týkajúce sa zdravotného stavu navrhovateľa a či navrhovateľ splnil podmienku vzniku nároku na invalidný dôchodok od skoršieho dátumu, tak ako neskôr navrhoval od 16.02.2009.

Odvolací súd konštatuje, že rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa uvedené v posudku má v prílohe č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. stanovenú maximálnu hranicu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 35 % (z rozpätia 20 - 35 %) podľa položky 3b/ oddiel E, kap. XV., čo bolo navrhovateľovi uznané spolu s navýšením 10 % za ťažkú obezitu - kapitola IV., položka 4, písmeno a/ (endokrinné choroby, poruchy výživy a premeny látok). Krajský súd na str. 2 až 4 svojho rozsudku podrobne uviedol spôsob a rozsah posudzovania zdravotného stavu navrhovateľa posudkovým lekárom ako aj právne posúdenie zisteného skutkového stavu. S dôvodmi rozsudku krajského súdu sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a tieto neboli spochybnené ani obsahom odvolania navrhovateľa.

Ako už bolo povedané miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (MPSVZČ) v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a ktorá bola určená maximálnou mierou 35 %. Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je podstatnou otázkou vplyvu dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti, pričom pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovili v súlade so zákonom posudkoví lekári.

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ požiadal o priznanie invalidného dôchodku

žiadosťou z 11.03.2014, kedy bol uznaný invalidným s MPSVZČ 45 % od 11.03.2014, kedy bol aj posudkovým lekárom posúdený jeho zdravotný stav na základe vyšetrenia a predložených podkladov. Dňa 16.09.2016 bol na žiadosť navrhovateľa prehodnotený jeho zdravotný stav, kde bol naďalej uznaný invalidným s MVSVZČ 45 % od 11.03.2014.

Aj odvolací súd považuje za preukázané, že posudkoví lekári v posudkoch zohľadnili početné správy z odborných lekárskejších vyšetrení viacerých odborov medicíny, pričom prihliadli na všetky navrhovateľom udávané zdravotné ťažkosti a krajský súd to aj v dôvodoch rozhodnutia uviedol. Záver o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a určení miery poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť v posudkoch posudkoví lekári odôvodnili logicky a bez rozporu. Krajský súd na základe navrhovateľom podaného opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne, ktorý neobsahoval žiadne konkrétne skutočnosti spochybňujúce posudkové závery, a na základe posudku posudkového lekára ústredia boli pôvodné posudkové závery potvrdené, dôvodne rozhodol tak, že rozhodnutie odporkyne o určení invalidity potvrdil. Navrhovateľom predkladané listinné dôkazy v odvolacom konaní (správy z roku 2009) už boli v posudkovom konaní zhodnotené, naposledy v lekárskej správe z 31.03.2016. Tu bolo konštatované, že o skoršom dátume invalidity než bolo priznané od 11.03.2014 u navrhovateľa nie je možné uvažovať z dôvodu nedostatku podkladov. Odvolací súd v zhode s názorom krajského súdu ale aj odporkyne uvádza, že ani z lekárskej správy zo dňa 22.07.2014 nevyplýva, že by sa navrhovateľ už v danom čase domáhal určenia invalidity od 16.02.2009 (naopak, žiadal ju priznať od určenia 11.03.2014) alebo že by sa domáhal doplnenia odôvodnenia lekárskejších nálezov či posudkov nasledujúcich (vyššie uvádzaných) v súvislostiach s nepriaznivým zdravotným stavom z uvedeného obdobia so súčasným rozhodujúcim zdravotným stavom. Taktiež je možné konštatovať, že predložené lekárske záznamy z roku 2009 nesvedčia o zdravotnom postihnutí takej závažnosti, ktoré by odôvodňovali z dôvodu dlhodobosti alebo intenzity objektívnu skutočnosť vzniku invalidity od času uvádzaného úrazu zaznamenaného dňa 16.02.2009. Subjektívne presvedčenie navrhovateľa o jeho zdravotnom stave, nie je rozhodujúce, pretože posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť, vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia.

Je potrebné tiež uviesť, že v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne z 20.12.2016 je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania uvedeného rozhodnutia. Pokiaľ navrhovateľ v budúcnosti získa dôkazy o takom zhoršení zdravotného stavu, ktoré odôvodňuje stanovenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nič mu nebráni podať novú žiadosť o priznanie invalidného dôchodku.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ nebol v tomto konaní úspešný a odporkyňa nemá právo na náhradu trov konania zo zákona.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.